

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Drak i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemiście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 29 GRUDNIA 1938

N — Nr 156

Na marginesie wyborów w naszych najbliższych miastach.

Poddaliśmy choć tylko pobieżnemu rozważeniu ogólny wynik ostatnich wyborów do rad miejskich. Dzisiaj pragniemy poświęcić nieco uwagi sprawie wyników wyborczych do samorządów w miastach naszych najbliższych, t. zn. w Brodnicy, Górznie, Lubawie, Nowym Mieście. Jeżeli chodzi o te dwa pierwsze miasta, to tam zaznaczył się wyraźny wzrost siły narodowej. I w jednym i w drugim mieście szczyt się może Stron. Narodowe poważnym sukcesem. W ogóle zauważyć należy, że pow. brodnicki zajmował jedno z pierwszych miejsc na Pomorzu. Jeżeli chodzi o Lubawę, to tam Stron. Narodowe w rzeczy samej straciło kilka mandatów, ale, jeżeli Ozon z tego powodu głosi swoje zwycięstwo, to trzeba temu stanowczo zaprzeczyć. Owszem, dzięki interwencji pewnego czynnika i jego stanowisku zdołano nakłonić kilku obywateli, członków Stron. Narodowego, do utworzenia osobnej listy. Ale kiedy im zaproponowano firmę ozonową, stanowczo się temu oparli, a zgodzili się jedynie kandydować na liście, która będzie miała charakter li tylko czysto gospodarczy, a nie polityczny. Oczywiście ze stanowiska dyscypliny organizacyjnej należy to uważać za wykroczenie przeciw niej i Stron. Narod. musiało też z tego wyciągnąć konsekwencje, jednak zaliczanie tych kandydatów czy już obecnie radnych do Ozonu jest absolutnie nieczym niesprawiedliwione, wszak oni sami stanowczo się temu przeciwstawili.

Przyznając przeto, że Stron. Narod. poniosło tam pewną stratę, nie ma jednak żadnych podstaw do przypisywania z tego powodu zwycięstwa Ozonowi. Tego bowiem nie ma. Natomiast zyskały przy wyborach tak w Lubawie, jak i w Nowym Mieście t. zw. listy robotnicze. Ma to swoją przyczynę w naszych lokalnych warunkach. Nasze miasta pozbawione są całkiem warsztatów przemysłowych. Tartaki, dając dawniej znacznej ilości robotników zatrudnienie, stoją bezczynnie. A do tego dochodzi to, że w okół parceluje się majątki. Powoduje to stałe zwalnianie robotników rolnych, którzy dla braku pracy na wsi stałym swym napływem zasilają szeregi bezrobotnych w naszych miastach. Obydwa miasta czynią wprost nadludzkie wysiłki, aby tej biedzie zapobiec, ale oczywiście nie są w stanie mimo wielkiej swej ofiarności stworzyć tej wielkiej ilości robotników takich warunków, by z nich byli zadowoleni. W takiej to atmosferze psychicznego rozgoryczenia potrzeba tylko, żeby się znalazł ktoś, kto by umiał wyzyskać te nastroje dla celów ubocznych, wysuwając się na opiekuna i zbawcę, a przy tym szafując hojnie obietnicami, oczywiście na cudzy rachunek, a od razu kupi sobie ich naiwne zaufanie.

Tak w Nowym Mieście, jak i Lubawie przywódcami takimi stali się dwaj urzędnicy państwowi. Jako ludzie tu przybyli i mogący każdej chwili stąd odejść, nie zgoła nie ryzykują, czyniąc błyskotliwe, a nierealne obietnice. Jeżeli po doznanych zawodach na skutek niespełnienia tychże sentymenty zawiedzionych zwróć się potem przeciw nim, to sobie pójdą stąd, ale narazie dopięli swego, zdobyli choć tylko przejściowo dla sprawy partyjnej sukcesy. Jeden i drugi z tych przywódców ma wyraźnie czerwone oblicze polityczne i nie nie znaczy, że w Lubawie lista nie ma w przeciwieństwie do Nowego Miasta firmy PPS, a Stronnictwa Pracy, kiedy i tam na jej czele stoi dobrze znany agitator czerwony. Te listy, przyznajemy, odniosły tak i w Lubawie, jak w Nowym Mieście w tych warunkach pewien sukces i to tak kosztem Stron. Narod., jak i sanacji, ale my wierzymy, że skoro nasza obałamuciona brać robotnicza na swych niepowołanych opiekunach i wartości ich obietnic się pozna, ten

ich dorywczy sukces dość rychło zamieni się w ich klęskę. O jednym jednak należy pamiętać. Społeczeństwo nasze jest rozgoryczone, że robotnik poszedł za zwodniczym hasłem ludzi, których nie ścisłej ani z naszymi miastami, ani z jej ludnością, ani z ich losem nie wiąże. Byłoby źle, gdy to rozgoryczenie przeradzało się w zamęsty odwetowe, co się niejednokrotnie słyszy. Nasz brat-robotnik jest biedny, jest w potrzebie i pomoc mu trzeba. Tak nakazuje chrześcijańska miłość bliźniego. Dla naszych braci-robotników, cierpiących niedostatek, należy mieć dużo wyrozumienia, dużo wytłumaczenia, dużo serca. Inaczej zgoła rzecz się ma z tymi, którzy ich prowadzą na manowce. Ci to bowiem czynią z całą świadomością i muszą sobie zdawać sprawę z tego, co robią, a każdy prawy Polak chyba rozumieć musi, że krzewienie tu w pogranicznych powiatach idei międzynarodowych jest wielce szkodliwe dla ich obronności.

Str. Narod. na pierwszym miejscu w ogólnym wyniku wyborów do samorządów 60 miast.

„Warszawski Dziennik Narod.“ podaje dokładny spis z poszczególnych 60 miast, w których odbyły się wybory samorządowe. Ze spisu tego wynika, że w ogólnym wyniku tych wyborów Str. Narod. otrzymało 475 mandatów, Ozon 335, PPS 174, Stron. Pracy 93, Z. dzi. 59, Niemcy 20, Inni 114.

Z powyższego wyniku — jak zaznacza „Warsz. Dzien. Narod.“, że Stron. Narod. jest ugrupowaniem, posiadającym bezwzględnie największy wpływ w miastach, zwłaszcza skoro się uwzględni, że ludność żydowska głosowała wszędzie przeciw nam.

I wniosek drugi, że Ozon, zdobywając 335 mandatów, nie osiągnął nawet 1/3 ogólnej ilości w radach miejskich.”

70 proc. mandatów zdobyło Stron. Narodowe w pow. ostrołęckim.

Przeprowadzone w dn. 11 bm. na terenie pow. ostrołęckiego wybory samorządowe do rad gromadzkich przyniosły zwycięstwo Str. Narodowemu, gdyż ogółem narodowe zdobyli około 70 procent mandatów w radach. Cały szereg gromad dokonał wyboru samych tylko narodowców. W wielu wypadkach senatorzy, mimo dużego nacisku, robionego przez wójtów i sołtysów, list swoich wcale wystawić nie mogli.

W związku ze sposobem przeprowadzenia wyborów złożono szereg protestów, które wyborcy poszczególnych gromad podpisali gremialnie, tak że ilość podpisów w niektórych gromadach sięga liczby 100 i więcej.

Regent Jugosławii księżę Paweł z Londynu udał się do Francji. Na zdjęciu, opuszczając pałac prezydent Lebrun, tęgną się z majorem Rossa.

Święta w rządzie. Min. Beck wyjechał na Riwierę.

Premier Kwiatkowski bawił w Zakopanem i w czasie swej bytności odwiedził p. Prezydenta, który wypoczywa w zamczku myśliwskim w Jaworzynie.

Wicepremier Kwiatkowski wyjechał do Krynicy. Min. Kościłkowski wyjechał na Wileńszczyznę do swego majątku.

Min. Beck sprawił niespodziankę dyplomatom i wyjechał na wyuczasy świąteczne na Riwierę, gdzie zabawi prawie dwa tygodnie. 8 stycznia na przyjęciu dyptomatów u p. Prezydenta już będzie obecny.

Czy łoża „Odrodzenie“ została rozwiązana?

„Słowo Narodowe“ z dnia 20 bm. w numerze nieskońszonym (a już 4 razy było zajęte po nowym dekreście — uw. red.) pisze:

Warszawa. W wydanej przez księgarnię i drukarnię katolicką w Katowicach księżce dra Mieczysława Skrudlika pt. „Masoneria w Polsce“ na stronie 33 czytamy:

„Łącznikiem pomiędzy polską łożą „Odrodzenie“, a Wielkim Wschodem Francji był zmarły już Szymon Posner, były wicemarszałek Senatu, f. letonista „Robotnika“, socjalista, jeden z najbardziej wpływowych zakulisowych ambasadorów w Polsce. Do tej samej łoży należał prof. Handelsman, Wacław Makowski, (obecny marsz. Sejmu — uw. red.), adw. Smiarowski, Leon Chrzanowski, adw. Bukwiecki (przyp. zecera: obecny prezes generalnej Prokuraturii), Jankowski, Artur Świdziński, Kazimierz Natanson, Dzielwski, Łuniewski, Sokołowski, Jenicki i Kempner.”

Cytatę powyższą uzupełniłem pytanem, czy łoża ta została rozwiązana? O ile nie, to dlaczego? B) jak wiadomo, komunikat PAT o polskiej łoży „Odrodzenia“ milczał.

Ks. Lubelski wystąpił z projektem ordynacji wyborczej.

Agencja „Echo“ przynosi ciekawą informację z powodzi ciągłych pogłosek o projektach nowej ordyna j i wyborczej:

Ks. poseł Lubelski wystąpić ma niebawem z nowym projektem ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Projekt ks. Lubelskiego miałby iść po linii dawnej ordynacji, wprowadzając tylko nieznaczne zmiany. Gdyby taki projekt wpłynął, zostałaby on najprawdopodobniej odesłany do wybranej ostatnio komisji sejmowej dla zmiany ordynacji wyborczej.

Znów strzały czeskie do policji polskiej.

Katowice. Omgdaj ze strony bojówek czeskich dokonano nowego aktu terrorystycznego na terenie gminy Dziecmorowice w pow. frysztaekim. Mianowicie na 2 posterunkowych, wychodzących z lokalu posterunku, rzucono granat zaczepny, który, eksplodując, ciężko zranił w brzuch i serce post. Karola Warwasa i w głowę i nogi post. Karola Guzę. Ciężko rannych posterunkowych przewieziono natychmiast do szpitala w Orłowej.

Główna komenda policji wydała ostre zarządzenia celem przeprowadzenia dochodzeń. Akcja trwa.

Niemcy odebrali paszporty wszystkim działaczom polskim na Śląsku Opolskim.

Katowice. Jak donoszą, Niemcy odebrali w ostatnich dniach karty graniczne i paszporty prawie wszystkim wybitnym działaczom polskim na Śląsku Opolskim.

Niemcom idzie o to, by działacze ci nie mogli wyjechać na polską część Górnego Śląska.

Nadto odebrano przepustki graniczne na wyjazd do Polski tym robotnikom, którzy mieszkają stale na Śląsku Opolskim naszego Śląska.

Obecnie zatem Niemcy wzniesli na granicy polsko-niemieckiej prawdziwy mur chiński, chcąc zapobiec temu, by ludność polska mogła się dowiedzieć, jakie są istotnie nastroje w Niemczech i co się dzieje w Polsce.

Z krwawej Hiszpanii.

Zwycięska ofensywa gen. Franco.

7.000 jeńców i 600 km kw. zdobytych.
Tysiące dezertorów u czerwonych.

Salamanka. Po przerwanu pierwszej linii umocnień natarcie armii narodowej posuwa się w szybkim tempie naprzód. Akcja ofensywna w Katalonii trwała przez oba święta bez przerwy. Narodowcy zajęli szereg ważnych pozycji górskich, m. in. miejscowość Cugull, 20 km na południowy wschód od Leridy oraz Vitanova de Neya, 25 km na południowy wschód od Tremp. Również w Tunku między Segre a rzeką Ebro oddziały narodowe posunęły się znacznie naprzód.

Czerwoni stracili kilka tysięcy zabitych. Liczba dezertorów z ich szeregów rosła z dnia na dzień; w drugie święto mieli czerwoni 1600 dezertorów. W walkach powietrznych straconych zostało 10 czerwonych samolotów. Ponadto na odłuku Tremp narodowcy opanowali już najwyższe szczyty górskie, odtąd natarcie ich będzie miało przed sobą teren o wiele łatwiejszy i winno się posuwać jeszcze szybciej naprzód. W Barcelonie niespodziewana ofensywa narodowców wywołała paniczne nastroje.

Paryż. Prasa francuska podaje szczegóły z pierwszych dwóch dni ofensywy narodowych wojsk hiszpańskich w Katalonii. Wojska generała Franco wzięły około 7.000 jeńców oraz zdobyły 600 kilometrów kwadr. terytorium w Katalonii. Wedle doniesień dzienników francuskich ofensywa gen. Franco opracowana była w najdrobniejszych szczegółach. I tak między innymi rolę dwóch pierwszych jednostek nacierających odegrały dwa korpusy kompletnie zmotoryzowane i wyekwipowane w najnowocześniejszy sprzęt.

Spisek w Burgos.

Kompromitujące dokumenty szpiegowskie w bagażu dyplomatycznym wicekonsula angielskiego.

Burgos. Ministerstwo spraw zagranicznych rządu gen. Franco ogłosiło komunikat urzędowy w sprawie wykrycia w bagażu wicekonsula brytyjskiego w San Sebastian materiałach kompromitujących. Narodowa służba wywiadowcza wykryła w worku pocztowym, wysłanym przez wicekonsula angielskiego w San Sebastian i wywiezionym przez wicekonsula Goodmana, dokumenty, przeznaczone niewątpliwie dla poinformowania nieprzyjaciela o zamierzonych działaniach wojennych.

„Daily Mail” donosi, że w związku z wykryciem w walizce wicekonsula brytyjskiego Goodmana dokumentów, stanowiących tajemnice wojskowe powstańców, aresztowano 2 osoby z personelu Goodmana: Francuza i młodą Hiszpankę.

Wskutek wykrycia spisku w Burgos aresztowano około 100 osób.

Zatarg sowiecko - japoński

w sprawie rybołówstwa przybrał groźny charakter.

Tokio. Wobec odrzucenia przez Moskwę żądań Japonii w sprawie rybołówstwa panuje w Tokio przekonanie, że dalsze rokowania są bezcelowe. „Asahi Shimbun” dowiaduje się, że rząd japoński uważa zerwanie rokowań za nieuniknione.

Wobec stanu beztraktatowego rząd japoński jest zdecydowany zapewnić prawa rybaków japońskich przez „stosowne zarządzenia”.

Tylko 7 głosów większości zdobył rząd francuski.

Paryż. W toku ostatniej dyskusji w Izbie deputowanych rząd postawił kwestię zaufania w związku z art. 2 ustawy finansowej. Izba uchwaliła 291 głosami przeciw 284 art. 2 ustawy. 35 posłów wstrzymało się od głosu.

Wynik ten wzbudził w izbie znaczne podniecenie.

NIEGODNY.

53

(Ciąg dalszy).

Najwięcej cierpiał Franciszek. Miał więc po to tylko odzyskać swój klejnot, ażeby go na zawsze utracić? Posępny siedział w pokoju ojczyma, opowiadającego mu z najmniejszymi szczegółami scenę, która zgubnie musiała wpłynąć na biedną sierotę.

Choroba tej ostatniej tak ciężko dotknęła nieszczęśliwego starca, iż trudno było powiedzieć, które z nich bardziej cierpiało. Hohenhofen, drepczony wyrzutami sumienia, spoglądając na dowody piśmienne, które Fryderyk znalazł w pokoju Edyty, dzień i noc zapytywał sam siebie, czy Opatrzność właśnie nie po to tylko sprowadziła pod jego dach opuszczoną córkę Marii, aby jej śmiercią ukarać jego dumę?

Jedna tylko Paula nie traciła odwagi i zaufa-

Polsko-litewski układ handlowy został podpisany w czwartek.

Wedle oficjalnego doniesienia PATa polsko-litewski układ handlowy został podpisany w Kownie w dniu 22 bm.

Oparty na klauzuli największego uprzywilejowania i na zasadzie wolnej wymiany dewizowej (ale przy zrównoważeniu wzajemnego bilansu handlowego), układ reguluje także sprawy komiwojażerów, świadectw pochodzenia, żeglugi, tranzytu, a wreszcie transportu towarów polskich drogą kolejową i wodną do portu w Kłajpedzie. Osobna lista wyszczególnia towary, przeznaczone do przywozu i wywozu. Odmienne od poprzednich doniesień, określających wartość przewidywanej obustronnej wymiany handlowej początkowo na 12 milionów litów, a następnie na 6, komunikat PAT podaje jako plafon tej wymiany sumę przeszło 14 milionów litów.

W zakończeniu komunikatu czytamy: „Rokowania toczyły się w atmosferze dobrego sąsiedztwa i wzajemnego zaufania. Można przewidywać, że układ handlowy stanie się podstawą dobrych i trwałych stosunków ekonomicznych między obu krajami”.

Wolna strefa dla Polski w Kłajpedzie.

Kowno. Ważna część nowego traktatu polsko-litewskiego dotyczy portu w Kłajpedzie. Traktat postanawia, że dla ułatwienia handlu tranzytowego polskiego drzewa ma być utworzona w porcie w Kłajpedzie wolna strefa dla Polski.

Włochy wypowiedziały Francji układ z 1935 r

Paryż. Agencja Havasa komunikuje: Ostatnio włoski minister spraw zagr. hr. Ciano zawiadomił ambasadora Francji w Rzymie, iż rząd jego nie uznaje odtąd za obowiązujący układ francusko-włoski z roku 1935, który, zdaniem jego, nie odpowiada obecnej sytuacji. Oznacza to oczywiście dalsze zaostrzenie stosunków między Włochami a Francją.

W Anglii zamarzyło 50 osób.

Londyn. 23. 12. Mrozy i silne śniegi we wschodnich dzielnicach kraju i burze śnieżne, panujące na północy, całkowicie dezorganizowały ruch drogowy i kolejowy, co w szczególności dało się odczuć w Londynie. Poczta przychodzi z wielkim opóźnieniem. Oloty samolotów wstrzymano całkowicie, a gęsta mgła, panująca w Londynie i u ujścia Tamizy, wstrzymała żeglugę. Ostatnio zarejestrowano nowych 10 wypadków śmierci z powodu zmarznięcia. Od poniedziałku do dnia dzisiejszego niebywałe w Anglii mrozy spowodowały śmierć przeszło 50 osób.

Dwa pociągi wpadły na siebie. — 80 zabitych 250 rannych.

Bukareszt. Agencja „Rador” donosi, iż w dniu 25 bm. zderzyły się dwa pociągi osobowe pomiędzy stacjami Frecatei a Etulea na linii Gałac—Basarabasca. Dwa parowozy i 7 wagonów pasażerskich uległy całkowitemu zniszczeniu. Dotychczas ustalono, iż ofiarą katastrofy padło 80 zabitych i 250 rannych.

Katastrofa nastąpiła na skutek wadliwego nastawienia zwrotnicy. Wysłano dwa pociągi ratunkowe z lekarzami, lekarstwami oraz wagonami sanitarnymi. Większość rannych została umieszczona w szpitalach w m. Belgrad w Besarabii.

Diamenty i sztaby złota wart. 17 milionów franków skradziono na statku na pełnym morzu.

Bruksela. Na pokładzie belgijskiego statku „Elizabeth Ville” popełniono, podczas podróży z Kongo do Belgii obrzytną kradzież. Nieznani sprawcy włamali się do żelaznej kasy okrętowej, przy czym łupem ich padły diamenty i sztaby złota wartości 17 milionów franków. Po wykryciu kradzieży statek nie wszedł do portu w Antwerpii, lecz zatrzymał się w pewnej od niego odległości, a zawezwana policja portowa przeprowadziła dokładną rewizję pasażerów i ich bagażów. Rewizja ta nie dała żadnych wyników. „Elizabeth Ville” stoi w dalszym ciągu na kotwicy na pełnym morzu, nie utrzymując żadnego kontaktu ze stałym lądem.

nia w miłosierdziu Boga. Nie uważając na własne niebezpieczeństwo, przy pomocy sprowadzonej do zamku siostry miłosierdzia otaczała dzień i noc Edytę najstaranniejszą opieką. W ten sposób oczekano się dziesiątego dnia choroby, którego się sam lekarz najbardziej obawiał. Nareszcie nadszedł wieczór i siła gorączki zdawała się złamana; zamiast wzmacniać się, zwolniła znacznie — życie chorej można było uważać za ocalone.

Westchnienie błogiej nadziei uniosło piersi otaczających: wyraz radości malował się na twarzach wszystkich mieszkańców zamku, gdyż, jakkolwiek nie wszyscy wiedzieli, kim była Edyta, jednakże posiadła ona ogólną życzliwość, która się wzmogła jeszcze tą wiadomością, iż miała zostać żoną ukochanego panicza. Cicho, lecz głęboki smutek, malujący się na twarzy Franciszka, świadczył najlepiej, czym była dla niego ta, której życie pozostawało w niebezpieczeństwie. Były to dla niego dni najcięższej próby, pokochoł bowiem Edytę całą siłą młodzieńczego serca. Wyznanie ojczyzna przygnębiło go do tego stopnia, iż żałował prawie, że jego wybrana nie była sierotą, ubogą

NADSZEDŁ JUŻ CZAS

zapisywania

„DRWEĆY” na styczeń.

Dla naszych czytelników przygotowujemy

Kalendarz książkowy

z ilustracjami, obfitą, ciekawą treścią oraz kalendarz ścienny

Czytelnicy nasi ocenią niewątpliwie należycie nasze wysiłki, nie tylko samizapsując „DRWEĆY”, ale zarazem zachęcając do tego krewnych i znajomych.

Również nadarza się okazja dobrej, taniej i skutecznej reklamy w „Kalendarzu Łąkowski” dla P. P. Kupców, Przemysłowców i Rzemieślników.

Kard. Krakowski ciężko chory.

Warszawa. W stanie zdrowia J. Em. ks. kardynała Aleksandra Kakowskiego, niedomagającego od szeregu dni, nastąpiło dalsze pogorszenie. Dostojny chory pozostaje pod opieką dra Antoniego Stefanowskiego i ss. elżbietanek.

25-milionowy kredyt emisyjny dla rolnictwa na spłaty rodzinne.

Warszawa. W kołach finansowo-rolnych omawiana jest sprawa zapowiedzianego przez wicepremiera Kwiatkowskiego uruchomienia przez rząd dla rolnictwa kredytu w wysokości 25 milionów złotych.

Według przewidywań kół finansowo-rolnych, kredyt ten w pierwszym rzędzie albo nawet wyłącznie powinien być przeznaczony na długoterminowe pożyczki na spłaty rodzinne. Dotychczas na ten cel przeznaczony był kredyt gotówkowy długoterminowy w wysokości 10 milionów złotych

Gdzie wszędzie śmierć nie czyha na człowieka.

W ub. piątek wiecz. wydarzył się we Lwowie wstrząsający wypadek, którego ofiarą padł lekarz Ubezpieczalni, ginekolog dr Władysław Garbicz.

Dr Garbicz jechał taksówką ul. Jagiellońską w kierunku miasta. W chwili, gdy taksówka znalazła się na rogu ul. Legionów natknęła się dosłownie na przechodzącego przez jezdnię chłopca niosącego tykę antenową. Tyka rozbiła szybę samochodu i ugodziła dr Garbicza w oko, przebijając czaszkę, aż do mózgu.

Dr Garbicz, przewieziony do szpitala, zmarł. Chłopak, korzystając z zamieszania, zbiegł.

Policja przytrzymała szofera Mirosława Melnyka i podjęła poszukiwania za zbiegłym chłopcem. Tragicznie zmarły lekarz osierocił żonę niemal w sam wieczór wigilijny.

Kościół, który dwa razy obchodzi święto Bożego Narodzenia.

Jerozolimka. Istnieje na świecie kościół, który dwa razy w roku obchodzi święto Bożego Narodzenia. Kościołem tym jest kościół Narodzenia Pańskiego w Betlejem, należący do franciszkanów i do prawosławnych greckiego obrządku, którzy — jak wiadomo — obchodzą Boże Narodzenie o 13 dni później, tj. w dniu 6 stycznia podług t. zw. starego kalendarza. W ten sposób Boże Narodzenie obchodzone jest w miejscu, w którym narodził się Zbawiciel, dwukrotnie.

Posiada dwa normalnie funkcjonujące serca.

Lekarze w Sidney stwierdzili u pewnego mieszkańca dwa normalnie funkcjonujące serca. Ofiarowano mu kilka tysięcy funtów za odstąpienie ciała po śmierci do dyspozycji wydziału lekarskiego tamtejszego uniwersytetu.

miss Frinksley. Równocześnie choroba Edyty budziła w jego sercu nieograniczone współczucie. Wyobrażał sobie, ile to musiała wycierpieć ta młoda, niedoświadczona istota, nim nareszcie dojdzie do celu; jak ciężką musiała być dla niej owa moralna walka, zakończona chorobą i wycieńczeniem. Teraz dopiero mógł sobie wytlómaczyć obawę, z jaką go zapytywała, czy nie przestanie jej kochać, skoro się dowie, że nie była tą, za którą ją uważał?

Ale dlaczegoż wówczas nie wyznała przed nim wszystkiego? Prawdopodobnie już wtedy tkwiący w niej zaród choroby musiał osłabić jej siły moralne. W każdym razie nikt nie mógł się okazać zbyt surowym sędzią dla tak młodej dziewczyny, a Franciszek mniej niż ktokolwiek w świecie, zwłaszcza kiedy po długich dniach śmiertelnej obawy wszedł po raz pierwszy do pokoju narzeczonej i spojrzał na jej wychudłą twarzyczkę. Jej ciemne oczy, ożywione jeszcze blaskiem gorączki, skierowały się badawczo ku niemu. Pobladał usteczka chorej wyszeptaly ten jedyny wyraz:

— Przebaczenia! (C. d. n.)

Pamiętne dni stolicy Wielkopolski wybuchu Powstania Wielkopolsk.

Poznań. W poniedziałek, w przeddzień 20-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego, odbył się w Poznaniu wielki zjazd powstańców wielkopolskich, na który przybyło kilka tysięcy powstańców ze sztandarami ze wszystkich stron województwa poznańskiego, pomorskiego i śląskiego. Przybyli również powstańcy z ziemi kaliskiej, przyłączonej od niedawna do województwa. Jako przedstawiciel p. marsz. Świątego Rydza był dowódcą O. K. gen. Knoll, przedstawicielem władz cywilnych z wicewojewodą Łępkowskim na czele itd.

O godz. 10 rano odbyła się uroczysta Msza św. przed ołtarzem, ustawionym w hali, po czym ks. prałat Steinmetz wygłosił podniosłe kazanie. Następnie przemówił gen. Knoll i zastępca prezesa Związku Powstańców płk. Szyszka. Po przemówieniach odbyło się otwarcie stoiska „Dziesiątków” w Muzeum Wojskowym w Poznaniu. Po otwarciu stoiska uczestnicy uroczystości udali się przed ratusz, a delegacja związku powstańców udała się do gmachu i złożyła na ręce prezydenta miasta Rugego 7 urn z ziemią, pobraną na

pobojowiskach wielkopolskich, w tym jedna urna z ziemią z pobojowisk francuskich. Urny te zostaną przechowane przez zarząd miasta do czasu wybudowania grobu Nieznanego Powstańca.

Następnie oddziały ruszyły do defilady. Defiladę przed Pomnikiem Wdzięczności odebrał dowódca O. K. gen. Knoll i p. wicewojewoda Łępkowski. W defiladzie maszerowały liczne zastępy powstańców wielkopolskich z pocztami sztandarami.

Druga część uroczystości, poprzedzających święto 20-lecia powstania odbyła się wieczorem. W poniedziałek mianowicie minęło 20 lat od chwili, kiedy przyb. do Poznania misji państw Ententy z Ignacym Paderewskim na czele. Mianowicie na dworcu straż honorową tworzyło wtedy Sokolstwo, które towarzyszyło członkom misji aż do hotelu „Bazar”. Na pamiątkę tej rocznicy zebrały się w poniedziałek wieczorem liczne zastępy Sokolstwa na placu Bernardyńskim i pochodem udały się przed Pomnik Wdzięczności, a stamtąd na dworzec kolejowy, po czym przeszły dalej do hotelu „Bazar”. Tam odbyła się defilada przed dawniejszym sztandarem związku sokolego, po czym na pl. Sapieżyńskim nastąpiło rozwiązanie pochodu i zakończenie uroczystości.

Portugalia nagradza ojców licznego potomstwa.

W związku z zakończeniem „Tygodnia matki” prezydent Portugalii wręczył rodzicom licznego potomstwa nagrody w wysokości 2.000 eskadów każda.

Nagrody otrzymali: małżonkowie Mangua — 26 dzieci, z czego 14 żyjących, małż. Da Silva — 16 dzieci, z czego 14 żyjących, małż. Baptista — 15 dzieci, wszystkie żyjące, małż. Ramos — 18 dzieci, z czego 14 żyjących, małż. Quintela — 16 dzieci, z czego 15 żyjących i małż. Venancio — 15 dzieci, wszystkie żyjące.

GIEŁDA ZBOZOWA

	Płacono w złotych kg za 100	
	Poznań, 23. 12.	Bydgoszcz, 23. 12.
Zyto	14.15 — 14.40	14.20 — 14.40
Pszonica	18.00 — 18.50	18.50 — 19.00
Jęczmień	16.50 — 17.00	16.75 — 17.00
Owies	14.10 — 14.50	14.80 — 15.00

Redaktor działu politycznego: Ks. prof. Józef Dembiński.
reszty działów: Benon Reichel.
W razie wypadków, spowodowanych sianą, wysianą, przeszkodą w nakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie niema, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonego numeru bo daskodowania.

Najlepsze

J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32/34 Telefon 94.

Stale na składzie **świeże owoce** południowe jak i krajowe

polecam w wielkim wyborze: pomarańcze hiszpańskie, jawskie, włoskie, Mandarynki hiszpańskie, włoskie, greckie, Grape-fruit, cytryny, winogrona, banany, figi, orzechy kokosowe itd.

Poza tym polecam najwyższy wybór: Win, grenowych, owocowych, WODEK LIKIERÓW, KONIAKÓW, RUMU, ARAKU itd. piwa, znane wody Marianki i wody mineralne, Tytonie, galanterii, czekolady i cukrów.

Dodaję do towaru gratis kolorowy kalendarz ścenny.

firma Z. DUCHNA, DZIAŁDOWO

ul. Marszałka Piłsudskiego Nr 4.

Dziewczyna młodsza do prac domowych od zaraz potrzebna. R. Kuzłmski, Łąkorz
Dziewczyzna do wszelkiej pracy w gospodarstwie rolnym potrzebna od 1. I. 39. Plebania Mikołajki
chłopak Potrzebny od zaraz do bydła z dojeniem. Wielgomias, Lubawa wybud.

PHILIPS Super 4-39

w firmie

NAJLEPSZE RADIODOBIORNIKI w firmie
J. BIERNACKI skład żelaza LUBAWA
ul. Zamkowa 16

Kowala

maszynistę od 1. IV. 39 r. oraz pasterzskoterza od 1. IV. 39 r. względnie od zaraz poszukuje Graduszewski maj. Nawra

Pasterz obejmujący dój (4 dojarki) po trzebny od 1 kwietnia 1939. Lipowy Dwór

Chłopiec do sprzedaży i roznoszenia gazet bezwzględnie uczelwy od 1 stycznia może się zgłosić. Adm. „Drwęca” Brodnica

Służąca starsza, uczelwa potrzebna od 1. I 39. Pałeczewska, Wałdyki

Gromady brzożowe w cenie 7—12 zł sprzedaje Majątek Rynek

Drzewo

opalowe, gromady zdalne n. ploty oraz 550 m kub. drzewa budulecowego itp sprzedaje Majątek Cibórz, p. Lidzbark

Żaluzje

(zasłony do okien przeciwsłoneczne) do nabycia w księg. „DRWECA” Nowe Miasto Lub.

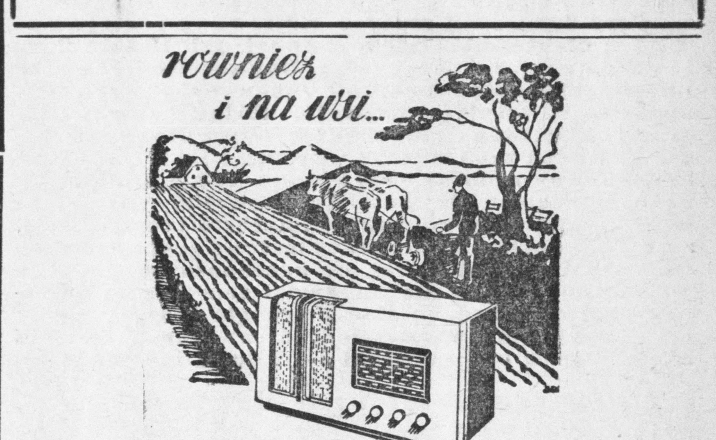
DRUKI

wszelkiego rodzaju zwyczajne do najwykwintniejszych po cenach przystępnych wykonuje terminowo i gustownie

Drukarnia „Drwęca” Nowe Miasto.

Z powodu likwidacji mojej piekarni w Lubawie składam moim Szan. Odbiorcom miasta i okolicy serdeczne **PODZIĘKOWANIE** za poparcie i życzę **Szczęśliwego Nowego Roku** Józef Kamiński z żoną Lubawa, w grudniu 1938 r.

oddalonej nieraz wiele kilometrów od miasta, można zapewnić sobie stały kontakt ze światem, przy pomocy baterijnej superheterodyny **PHILIPS Super 4-39** Dogodna cena. Demonstracja w firmie

„DRWECA” księgarnia Nowe Miasto

Najtłustsze matyski

szt. 10 i 15 gr
POLECA
Stanisław Rost, Nowe Miasto Lub.
RYNEK. TELEFON 36

KARTY WIZYTOWE

poleca Drukarnia „Drwęca”

KSIĘGI HANDLOWE

poleca Księg. „DRWECA” Nowe Miasto.

Pocztówki noworoczne

w wielkim wyborze. POLECA Księgarnia „DRWECA” NOWE MIASTO.